

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΜΕΙΩΘΟΥΝ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΡΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΠΟΥΣΛΟΓΛΟΥ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑ

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

25 χρόνια εμπειρίας στην ιατρική της εργασίας οδηγούν στο συμπέρασμα:
Η συνεχής, καθημερινή καταγραφή από κάθε εργαζόμενο, των πιθανών παραγόντων δημιουργίας ατυχήματος που εντοπίζει, έχει σαν αποτέλεσμα:

- ❖ Την αύξηση της προσοχής των εργαζομένων
- ❖ Την απόκτηση ευαισθητοποίησης
- ❖ Την ευγενή άμιλλα μεταξύ των εργαζομένων ως προς την πρόληψη
- ❖ Τη σαφή μείωση των ατυχημάτων

Η καταγραφή θα γίνεται ανώνυμα σε απλό χαρτί, το οποίο θα τοποθετείται σε μικρή κάλπη. Κάθε εβδομάδα θα ακολουθεί συζήτηση και σχολιασμός μεταξύ εργατών, ομαδάρχων και προϊσταμένων για 15 λεπτά.

Στο τέλος της χρονιάς τα τμήματα που θα έχουν καταγράψει τα περισσότερα και τα πιο πρωτότυπα αίτια δημιουργίας ατυχήματος θα βραβεύονται με καθορισμένα βραβεία.

Η συμμετοχή των εργαζομένων δημιουργεί μέσα σε λίγες εβδομάδες κουλτούρα και συνείδηση πρόληψης με αποτέλεσμα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα τη μείωση των ατυχημάτων.

Θα προηγείται δίωρη εκπαίδευση σε εργαζόμενους, ομαδάρχες, προϊστάμενους και διευθυντές με θέματα: τι είναι ατύχημα, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις, παράγοντες που επηρεάζουν τα ατυχήματα (ψυχολογία, εξοπλισμός, ρυθμοί), ο σωστός και ο λάθος τρόπος εργασίας, μέριμνα για τους νέους εργαζόμενους, κίνδυνοι και συνήθη ατυχήματα, βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας, απόκρυψη των ατυχημάτων και τέλος 12 παράγοντες που οδηγούν στη εξάλειψη των παρ' ολίγον ατυχημάτων ή των κανονικών.

Απλά παραδείγματα καταγραφής:

- λυμένα κορδόνια συναδέλφου
- σταγόνα λαδιού στο πάτωμα
- κακή στοίβαξη προϊόντων
- παλέτα μπροστά σε έξοδο κινδύνου
- ανασηκωμένα πιρούνια περονοφόρου.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΤΥΧΗΜΑ

- Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία, ατύχημα είναι η ελαφριά, μέτρια ή σοβαρή απώλεια της υγείας από βίαιο συμβάν σε εργάτη ή υπάλληλο κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ' αφορμής αυτής. Το εργατικό ατύχημα περιλαμβάνει και τον τραυματισμό κατά την προσέλευση ή την αποχώρηση από την εργασία (1 ώρα προ της ανάληψης και 1 ώρα μετά).
- ΑΙΤΙΑ: Το 95% των ατυχημάτων οφείλονται στον παράγοντα ΑΝΘΡΩΠΟ, συμπεριλαμβανομένων και των κατασκευαστών των μηχανών. Το υπόλοιπο 5% οφείλεται σε φυσικά φαινόμενα.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Κάθε 15΄ γίνεται και ένα εργατικό ατύχημα.
- Κάθε 3 ημέρες γίνεται ένα θανατηφόρο εργατικό ατύχημα.
- Το άμεσο ετήσιο κόστος του ΙΚΑ ανέρχεται σε 120.000.000 ευρώ.
- Το ολικό ετήσιο κόστος του ΙΚΑ ανέρχεται σε 600.000.000 ευρώ.
- Σε αυτά τα κόστη δεν περιλαμβάνεται η οικογενειακή και κοινωνική επίπτωση, που δεν μπορεί να υπολογισθεί, καθώς η απώλεια ζωής και οι αναπηρίες –όπως όλοι αντιλαμβανόμαστε- δεν εκτιμώνται με χρήματα.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ

- Σε 220.000.000 εργαζομένους
15.000.000 θύματα εργατικού ατυχήματος ετησίως
9.000 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα ετησίως
- Άμεσο ετήσιο κόστος 20 δις ευρώ
- Ολικό ετήσιο κόστος 100 δις ευρώ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΕΝΑ ΑΤΥΧΗΜΑ, Ή ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟ, ΕΝΑ ΠΑΡ'ΟΛΙΓΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ

- **Ο ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:** ΔΑΠΕΔΑ - ΣΚΑΛΕΣ – ΦΩΤΙΣΜΟΣ
- **Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ.**
- **Η ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:**
(ΡΥΘΜΟΣ, ΧΡΟΝΟΣ, ΥΠΕΡΩΡΙΕΣ, ΝΥΧΤΕΡΙΝΕΣ ΒΑΡΔΙΕΣ.)
- **Ο ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΦΟΡΤΟΣ:**
(ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ)
- ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΒΙΩΜΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΜΑΣ ΟΤΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΤΥΧΗΜΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΑΡΑΓΩΝ **ΑΝΘΡΩΠΟΣ.**

ΣΩΣΤΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

- ΟΜΑΔΑ
- ΕΙΛΙΚΡΙΝΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ-ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
- ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
- ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ
- ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΟΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ
- ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ-ΕΡΓΑΤΗ
- ΑΡΙΣΤΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΣΧΕΣΗ

ΛΑΘΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

- ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟΣ
- ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ
- ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ
- ΦΟΒΟΣ
- ΚΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ-ΕΡΓΑΤΗ
- ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ

ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Η συχνότητα των ατυχημάτων είναι 50% μεγαλύτερη στους νέους –έως και 5 χρόνια- εργαζόμενους.

- 1. ΑΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ.
- 2. ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΩΣΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.
- 3. ΑΝΑΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ.
- 4. ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΩΡΙΜΟΤΗΣ
- 5. ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΡΙΣΚΟΚΙΝΔΥΝΗΣ ΣΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΚΡΙΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ (ΑΝΤΙΘΕΤΩΣ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΒΛΑΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ)
- 6. ΟΙ ΑΣΤΕΪΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΠΕΙΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

1. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΑΠΟ ΠΤΩΣΕΙΣ (ΣΚΑΛΕΣ, ΑΦΥΛΑΚΤΕΣ ΣΚΑΛΩΣΙΕΣ, ΕΞΕΔΡΕΣ ΚΤΛ)

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Τα προστατευτικά μέτρα και η υποστήριξη.

2. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΛΟΓΩ ΕΜΠΟΔΙΩΝ Ή ΟΛΙΣΘΗΡΟΤΗΤΑΣ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Τακτοποίηση των αντικειμένων, καλό νοικοκυριό καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, διαρκώς καθαρά δάπεδα και σκάλες. (Δύο σταγόνες καφές, νερό ή λάδι μπορούν να προκαλέσουν σοβαρό ατύχημα.)

3. ΠΡΟΣΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Ή ΠΛΗΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΑ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Το νοικοκυριό.

4. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΘΕΡΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ Ή ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Χρήση ΜΑΠ (γάντια κτλ)

5. R.S.I. : Repetitive-Strain-Injuries

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ, ΜΥΩΝ, ΤΕΝΟΝΤΩΝ ΟΣΤΩΝ, ΝΕΥΡΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Ποικιλία εργασίας.

6. ΑΡΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΟΡΤΙΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Καθημερινή εκπαίδευση. (Παρακολούθηση DVD με τον ορθό και τον λάθος τρόπο άρσης βαρών κατά την πρόσληψη.- Διανομή σε όλους τους προϊστάμενους.)

7. ΑΓΧΟΣ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ. Το άγχος και η κούραση αυξάνουν ΘΕΑΜΑΤΙΚΑ την πιθανότητα για ατύχημα.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Ναι στην αυξημένη παραγωγή, αλλά χωρίς stress.

8. ΘΟΡΥΒΟΣ. Οι βλάβες από τον θόρυβο είναι ΜΗ ΑΝΑΣΤΡΕΨΙΜΕΣ και πλην της ακοής επηρεάζουν Νευρικό και Κυκλοφορικό σύστημα, Ενδοκρινείς αδένες και όλα τα συστήματα.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΜΑΠ και όπου είναι δυνατόν, μείωση του θορύβου.

9. ΧΗΜΙΚΑ πάσης φύσεως δημιουργούν πρόβλημα στο Αναπνευστικό σύστημα και στο δέρμα.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΜΑΠ. ΠΑΡΟΧΗ ΔΕΛΤΙΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

10. ΒΙΑ ΛΕΚΤΙΚΗ Ή ΑΠΟ ΑΣΤΕΪΣΜΟΥΣ

Ειρωνεία, εκφοβισμός, επισήμανση αδυναμίας ή ιδιαιτερότητας ενός εργαζομένου.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Σοβαρότητα και σεβασμός κατά την εργασία από όλους και για όλους.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Υποχρεωτική χρήση των ΜΕΤΡΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.
Καθημερινή και συνεχής, ευγενική υπενθύμιση.
2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ όλων των εργαζομένων σε μια ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, με φωτεινό παράδειγμα τον προϊστάμενο, ώστε η περιοχή να είναι συνεχώς ΑΣΦΑΛΗΣ.
3. ΕΥΤΑΞΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΠΑΝΤΟΥ. Τα εργαλεία τοποθετούνται πάντα στη θέση τους μετά το πέρας της εργασίας.
4. Οι εργαζόμενοι επιλύουν μόνοι τους ή αναφέρουν στον προϊστάμενο κάθε πιθανό κίνδυνο για την ασφάλεια τη δική τους ή των άλλων. ΚΑΘΕ ΚΙΝΔΥΝΟΣ που παραβλέπεται σίγουρα θα δημιουργήσει ΑΡΓΑ Ή ΓΡΗΓΟΡΑ, ΑΤΥΧΗΜΑ. Δυνατότητα επιβράβευσης ομάδων εργαζομένων με τις περισσότερες υποδείξεις βελτίωσης του χώρου εργασίας από πλευράς κινδύνου.
 - Εγγράφως
 - Με δώρα, π.χ. ένα ωραίο εργαλείο
 - Βράβευση του τμήματος με ένα ωραίο δείπνο
5. Να ζητούν βοήθεια από συνάδελφο για κάτι που δεν είναι 100% σίγουροι ότι θα τα καταφέρουν.

ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

- Τα τελευταία χρόνια είχε αποδεδειγμένα παρατηρηθεί σε διάφορα εργοστάσια προσπάθεια απόκρυψης των ατυχημάτων (κυρίως μικρών, της καθημερινότητας.) Από έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε ότι ο λόγος ήταν η αποφυγή της συμπλήρωσης του καθιερωμένου εγγράφου δήλωσης του ατυχήματος, διαδικασία διάρκειας μόλις λίγων λεπτών. Κάθε σοβαρός άνθρωπος αντιλαμβάνεται ότι προσπαθούμε να επιλύσουμε ένα πρόβλημα με εκπαίδευση, κατανόηση και συνεχή φροντίδα και όχι βάζοντας τα «σκουπίδια κάτω από το χαλί» για να μη φαίνονται.
- Η τακτική αυτή μπορεί να δημιουργήσει μεγάλους κινδύνους για τις εταιρίες, διότι ένα μικρό αδήλωτο τραύμα θα μπορούσε να υποτροπιάσει αργότερα και, εφ' όσον δεν δηλώθηκε, να φτάσει στην αναπηρία και σε καταβολή αποζημίωσης και σύνταξης από την εταιρία, καθώς και σε νομικές ευθύνες,
- Ας ξεκινήσουμε ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ, εργάτες, ομαδάρχες, προϊστάμενοι, διευθυντές, το τμήμα Υγιεινής και Ασφάλειας, το Ιατρείο, μια συνεχή προσπάθεια που θα μας οδηγήσει σίγουρα στη ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ και με μελλοντικό στόχο το ΜΗΔΕΝΙΣΜΟ τους.
- ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ!

ΔΩΔΕΚΑ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ν. 1568/85 (ΦΕΚ 177/Α/18.10.85)
- Π.Δ. 17/96 (ΦΕΚ 11/Α/18.1.96) Σύμφωνα με οδηγίες 89/391, 91/383 ΕΟΚ
- Π.Δ. 16/96 (ΦΕΚ 10/Α/18.1.96)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- EUROSTAT- EUROPEAN STATISTICS ON ACCIDENT AT WORK
- EUROPEAN AGENCY FOR SAFETY AND HEALTH AT WORK (ISSUE:401)
- SALMINEN: INTERNATIONAL JOURNAL OF OCCUPATIONAL SAFETY AND ERGONOMICS. FINLAND
- AUYA 2002. BERLIN. GERMANY
- ΕΛΙΝΥΑΕ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ-ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ M.SC.